

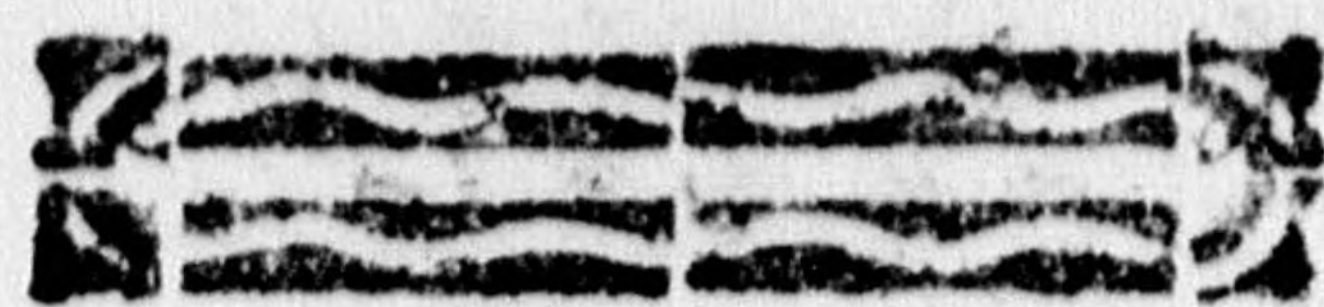

A' ROMAI TSÁSZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉG
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

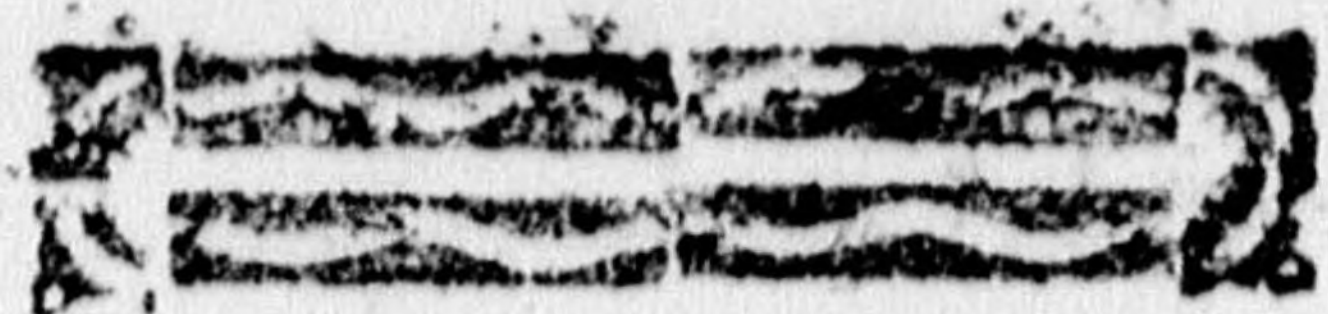
Indált BÉTSBÖL Szombaton 13. Februáriusban 1790.

A' Salamon Udvari Bolondja Markalf, és egy Erdelyi Czigány Zamántz, az Eliseumban.

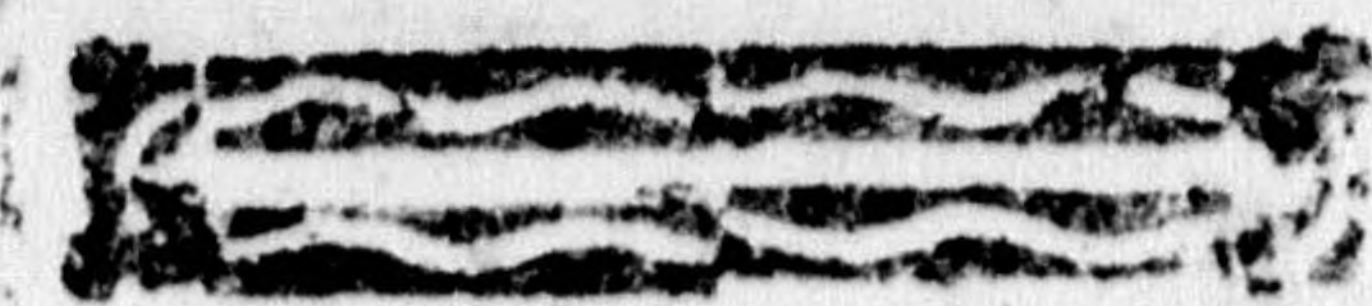
Markalf. **U**gyan Zamántz! be rég vátlak! hová mulatz olyan sokára? honnan jösz? mi hirt hoztál? Hiszem rólad már rég hogy oly hirt hoztanak vala ide az Erdelyi Czigányok, hogy az Udvari életrol a' más világon le-mondván, útba vagy az Eliseum-felé, és már némely Erdelyi Lelkek, kikkel te a' más világon, elmés bolondsággal, sok időt el-lopottál, onaitva várakoznak vala rád. Zamántz: Jaj! 's hadd-el! Ki gyözné a' más világot elé-belzélteni! En már rég, hogy a' más világon meg-holtam, már hátrómizer jöttem ide; de az az öreg Hajós mellek Kharon tóna a' vizen által

nem akar vala hozni: mit tsinálhattam vólna egyebet — visszamentem a' más világra, és mind eddig ott keringettem, mig nem most egy nagy Urnak petsétes Levelével érkezem ide — hogy számára szállást készittsetek az Elyseumba. Ez ugyan tsak egyedül jön, minden tselédjít otthon hagyta; de a' szállást, ha lehet, ugy készittsetek számára, hogy egy Udvarló, 2 ebédlő, 3 jádzó és egy háló szobái légyenek, hol a' maga rangja szerint lakhasson. — *Markalf Ugyé?* — *Zamántz!* Tudodé ki vagyok én, 's ki ez itt mellettem? Én *Markalf* vagyok, e' pedig *Salamon*. Itt a' mi Országunkban edgyütt lakik a' Bölts a' Bolondal, a' Szegény a' Gazdaggal, a' Rút tekintetü a' Széppel — 's mindeniknek tsak egy föld-kunyhó örökös lakó helye: itt nints Nemzet, Vallás, vagy Rangbéli vállogatás. — a' kinek követségében jöttél, már rég készsz számára a' szállás. *Zamántz.* 'S hát Uram! a' Czigánynak-is olyan szállása vagyon itten, mint a' nagy Uraknak? *Markalf* Egy tseppel sem alább való. — Én néked az egész Elyseumbéli Birodalmat meg-mutagatom, mindent meg-magyarázok, tsak te nékem előbb beszéld elé: mitsoda nemzet vóltál, mitsoda Országokon jöttél keresztül, és hogy van most az állapot a' felsővilágon. — *Zam:* Uram! sokat kívánsz; ha a' felső világon vólnék, hól az igazságot tsak fülbe sem mindenkor szabad sugni egy másnak, arról a' világról igen keveset szóllanék; de a' mint vezem észre, ebben az Országban sem árulók, sem kémeek, sem Politzáj katonák, sem pellengérek, kalodák, sem fog házok, sem Szolgabirák nintsenek; azért néked most mingyárt mindent elé-beszéllek: „Én eredetemre nézve Erdély-orzági Czigány vagyok; egy olyan nemzetbéli ember, mely nemzetnek honnan lett oda származását még máig-is disputálják a' lakafok. Minthogy az én nemzetem nem a' legmosdottabb nemzet — fekete, tunya, dolog nélkül való, rest, ragadós körmü — még tsak a' nevünk-is olyan rossz jelentésünek tartatik, hogy a' tsalárd gaz embert így szokták sokszor nevezni: Czigány

ember! Mi ugyan, minthogy azon az áldott földön Erdélyben és Magyar országban lakunk, nem sokat dolgozunk, de mértékletesen - is eméltünk; azért pedig a' Magyar Nemzetnek muskálunk, Kovátsunk, és más olly dolgokat viszünk véghez, melyet ők magok nem tselekednének. Mi a' pénzt az Országból más Országba, mint a' 'Sidók és Görögök, kik szintén úgy mint mi, nem dolgoznak, hanem csak kereskednek, ki-nem viszfűk. Mi senki- nek költsön fel- vett pénzével, mint ezek — meg- nem szökünk. Mi a' Magyar Hazából ki-nem me- nyünk; a Magyar Hazafiak köntösén kívül más ide- gen Europai nemzetnek ruháját, ha ingyen adnák- is, testünkre nem öltözzük: mi a' leg- nemesebb Magyar nyelvet, némely Magyar földes Urainknál jobban szeretjük és gyakoroljuk — még is ezen a' földön leg- alább való — és csak nem haszna vehe- tetlen meg- vettettett nemzetnek tartatunk. Az én nemzetem a' felső- világon hurubákba, föld- kuny- hokba és Sátorokba lakik, melyböt meg- tettik, hogy ezen a' földön eleitől fogva jövevény; de én magam; minthogy egész Erdélyben leg- hírelebb Ud- vari bolond voltam, örökké nagy Udvarokban lak- tam. Az én első Uram egy nagy Gróf volt, ki a' mezei és házi leg- gyönyörűsegebb gazdaságban nem sok gyönyörűségét találván, idegen Nemzetek között lakott; annak Tisztjei a' pénzt az Országból számára mind ki- hordották 's ott költette- el, Ennek az én Uramnak minden tselédji Németek vóltanak. Ha Erdélyi lovat küldötték Tisztjei jországából, nem kellett — 500 arannyat küldette csak egyszer An- gliába egy lóért — pedig otthon teli Istáló lovai vóltanak. Azokat a' drága Magyar köntösit, mely- nek egy része még az öreg Urról, ki hólta napjáig Magyar Köntösbe járt, maradtak vala, mind a' mojtette meg, soha edgyet- is a' maga testére nem vett; az idegen köntöst szerette. Mely nehezen e- fett legyen ez, a' még akkor életben lévő örög Grófnak, ki nem mondhatom! Meg- halálazik az ö- reg Gróf — kezi- re száll minden Uradalom — haza

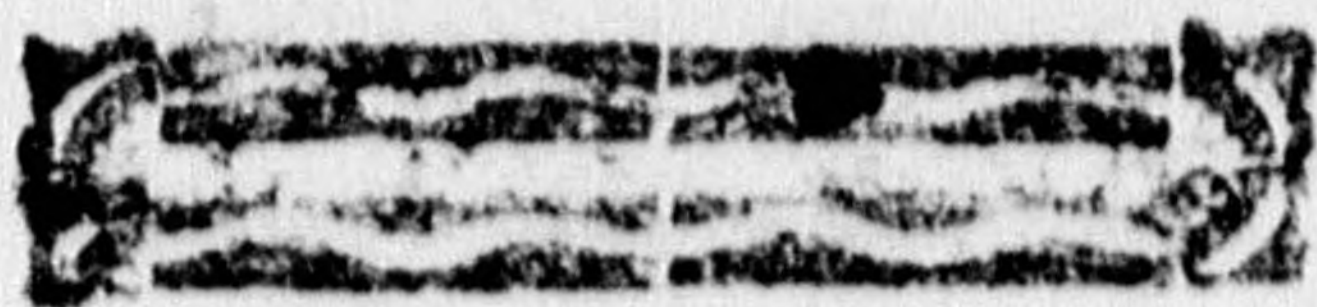
érkezik az ifju Gróf, 's hát mind Száfszúl — vagy hogy — beszél; sem magával sem tselédjivel nem tudunk szólni — bajuszza nem vólt; egy szóval ugy el változott, hogy alig esmertünk rá. Tsak kevés mulatása után fel rakja az öreg Urról maradott pénzt 's megint idegen Országra mégyen. Az öreg Grófné, ki már előre számára egy igen szép és ártatlan Kiss-afszonyt ki-válloztatt vala, könyvező szemekkel botsáttá útnak. Nem sok idő múlva egy Levelet hoz *Sütő János*, az Inas, a' Postáról — tsak el-fokad az öreg Grófné sirva. — Ugy tudók-meg, hogy már a' mi ifju Grófunk egy *Franzia* — vagy mi — Leányt vett Feleségül. Meghalván más esztendőben az öreg Grófné is, egy Öröménynek adá jószágát az ifju Gróf *Arendába*, ki már az előtt-is pénzt küldözgetett vala néki a' külső Országra, és így én is ezen Udvarban vólt kenyereget el vesztém. Sok esztendők múlva másoktól hallottam, hogy ezen Grófom meghalálozván, egy Leánya maradott; ki egy Német Báróhoz menvén férhez, minden Öröksége ennek birt vólna kezére. — Ekkor az én jó lelkü Grófom forogván eszemben, el fokadék sirva mondván: én Istenem! hogy vesze el ezen gyökeres Familia — és hogy menének azok a' szép Örökségek idegen kézre.

Az en öreg Grófnémnak halálantán még egy darabig az udvar körül lakván, egy kor valamely tolvajlágat fogának rám, mely elől Magyar-országra kellett szöknöm. Itt egy magát jól biró törökös Familiájú Nemes embernél huzám-meg-magamat; ki egy igen jó-szivü ember: de a' mellett igen vigyázatlan és barátságos gazda vala. Ez az egész falut maga birta, és 2 kortsmái valának a' Faluban, mellyet egy *Izrael* nevü Zsidó bir vala árendában. Ugy hallottam a' falu béliéktől, hogy ezen Gazdag Zsidó tsak egy páltzával jött vala ezen faluba, midön az Urnak kortsmáit árendába vevé; de azt már bizonyoson tudom, hogy az Ur néki most 4000 farintal ados; és midön a' Mustot meg-szürjük, az *Izrael* Zsidó interesbe erefütgeti-le a' maga pintzéjibe;

őjibe, és azt is tudom, hogy az uram pénzelt hordatt bort tölle a' maga asztalára. — Ezen Uriember igen jó szivű Magyar Ur lévén, továbbis laktam volna udvarában; de maga meghalálozván, a' Zsidó minden leveleit elé-hozá, törvényt inditta, és az én 5 neveletlen fiaival árván maradt asszonyomnak alig marada annyi, hogy a' szomszéd faluba egy 'sellér házba költözhessek. Ekkor vevém észre, hogy csak vagynak még az országba ollyon vigyázatlan gazdág mások-is, mint a' Tzigányok; mert ha az én asszonyom, ki most zsellér házban lakik, maga kortsmárolta volna el a' maga borát; vagy a' vendégekre annyit nem költött volna; ha az én Uram akkor, mikor a' parasztok szántani mentek, nyulászni nem ment volna; ha az en asszonyom ifju korában a' tzipellőt Bétsből zsákkal nem hordatta volna, most zsellér házban nem laknék; *Israel* pedig a' Zsidó máig is nyál borral kereskednék.

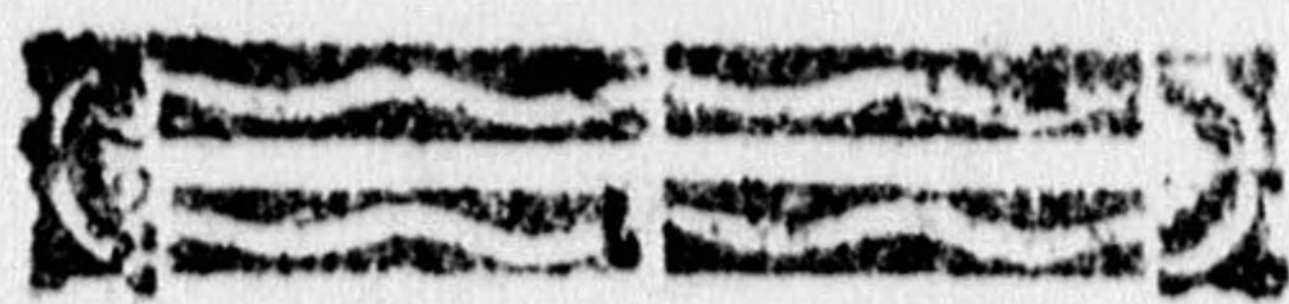
Itt is elvesztvén már most kenyereket, visszamenek megint Erdélybe, mint hogy az Udvari ingyen-élési megszoktam vala. Bé megyek a' *Meszies* erdején belől egy Udvarba; hát itt sem látok egy magyar Urafágot is — az alatt az egy néhány esztendő alatt, annyira változott a' világ Erdélyben — Tseléd, Ur, minden Német köntösbe öltözött. Az ifju Bároné, az Ország utján is alig fér, olly nagy abbrantsal feszítette ki szoknyáját, mellyet hátul 2 inás viszen utánna — hát az Urfi edgyik sem tud magyarul — vagy csak nem akart szollani; mert a' mint az inasától értettem — az, a' ki kifizte, a' Frantzia Mester volt, ki az Urfit mindenkor meg szokta vala verni, ha magyarul és nem frantziaúl szollott. — Bejebb mentem Erdélybe, és ott holtig egy ollyon Grófnál szolgáltam, kinek testén soha idegen köntös nem volt, bajuszszat viselt, idegen nemzetek közt pénzét nem vesztegette. — a' maga gazdaságához látott, minden nemzetet szeretett; de a' magáját sem utálta, tselédjével a' Nemzet' köntösét viseltette, *Istenét* mindenek felett imádta, Hazáját mások felett szeretete

és annak boldogulását munkalodta. — En, míg ezen Udvarban meg-vénülten, az alatt minden más Udvarok ugy el-változtanak, hogy meg-hid *Markalf*. több idegen köntöfös Urat találtom, mint a Nemzeti köntösbe; ugy hogy nékem tsak nem ollyonnak tettettek némely Uraink, mint-ha a' körtvély-fa füzfa levelet öltözett volna magára; mert tsak ez a' kettő; a' köntös és a' nyelv minden nemzetnek szembe tüő külső látható jele; mint az előfának levele 's gyümöltse. — A' nagy Uraknak példájok után varják a' kissebb Urak és Uratskák a' himet — igy hánya-el a' *Páva* a' maga szép tollát, 's szed idegen Pujka tollokat helyette.

Lád *Markalf*! én Czigány voltam, én életemben örökké Udvari bolond voltam; kenyeremet az elmés bolondság után ettem, még is a' Magyar Köntösön kívül más tarka barka öltözetet testemre nem vettem; ezen Nemes Nemzet eránt olly hiveséggel viseltetem. — Sőt örvendettem, hogy nékem a' Király, a' Romai hatalmas Tsászár azt a' köntöst viselni meg-engedte, melybe a' maga tesörző vitézeit önként öltöztette, és a' mely nemzetet köntösőtől edgyütt maga is, ki mondhatatlanul szeret. — Nem vagyunké hát mi Czigányok sokoknál jobb Magyarok? De nem tsak mi tselekekszük ezt, kik ezen a' földön születünk, a' Magyar Nemzetnek szárnyai alatt élünk, hanem azt tselekezik, az Anglus, Frantzia, Német és minden nevezetesebb nemzetek, kik hozzánk jönnek Magyar Köntösbe öltöznek, magok' szolgálatjókra Magyar Huszárokat szereznek, és illyen ruhákba mennek vissza *Londonba*, *Párisba* 's más idegen nemzetü városokba.

Markalf: Bizony Barátom *Zamántz* mind ezekből nem tudom mit itéljek, a' te felső világon lakod földnek nemes Hazafiáról; mert a' miket még eddig beszeltél rollak, mindtsak a' magok álmas vigyázatlansággal öszve-kötött jó-szivüségek tettik ki belölle-de kevés előre való vigyázás; mert a' a' nemzet, a' ki a' maga nyelvét meg-veti, köntösét a' más nemzetek ruhájával fel-tseréli — az idővel

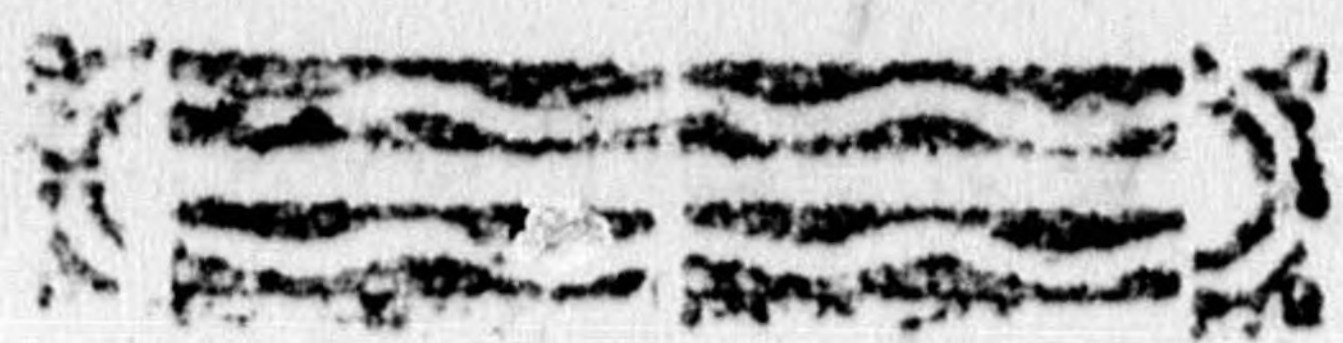
ugy el-szokott kortosodni, hogy észre sem vehetni, midőn nemzeti nevét is el-veszti. Hát nintseneké azon a' földön Udvari bolondok, Ujlágirok 's más efféle dologba látó szószátyár emberek; kik ezeknek hibáikat szemekre hánnák, és az igazat ki-mondonák! Z. „ Itt az igaznak ki-mondásával bajoson élz-meg. Ez-előtt mint egy 10 elztendővel támodot egy ujlág levél; ez olykor sokat ki-mond; de ez is több mérget elzik, mind kenyeret sokszor — hizekedni kelletik hát néki. Én Udvari-Bolond voltam, azért az én *Privilegiumom* szerént mindent ki kezdvén mondani, azt javaslam az Uramnak, hogy tanittasson más Országokban a' maga költségén annyi ifjakat a' gazdaságra, a' mennyi Tisztjei szüksege vagyon a' maga jofszágában; mert a' Tisztjei mind tsak a' Hazabéli oskolákból egyenesen jött szamarak, a' gazdaságot — azt se tudják mitsoda fán terem: Adjon azoknak a' 40 forint helyet 200-at, és így olyan Tisztjei fognának lenni, hogy magának-is 2 annyi jövedelme lenne jószágából, 's Tisztjei sem kéntelenítettnek lopni. Gondalodé *Markalf* hogy fel-kaptam ezen tanáttal! Az Uram meg haragvék, hogy miért kívánok néki több költséget 's drágább Tiszteket; a' Tiszttartó üldözni kezde, hogy miért jóvaslok tanultabb gazdát helyette, és így alig maradhaték-meg az Udvarban. — Azt javaslam egykor a' Grófomnak, hogy a' 6 Urfi közzül az edgyiket tanittassa Katonának, hogy ebből-Generális lekelsen, a' másikat gazdanak, hogy ezt a' Tisztek megne tsalhassák; a' 3-dikát, mivel a' könyvet szereti, Papnak, hogy ez a' Hazában Püspök lehessen; a' 4-diket Törvényre, hogy ez Királyi Tanáts Urrá váljék s. t. Válagolása-meg az Urfiaknak természeteket, és a' szerint, ki mire való, úgy kormányozza őket, hogy a' jofszág fok felé ne oszoljon, a' Famillia ne szegényedjék, még is a' Hazának külömbb külömbb oszlopokat adhassan fiai közzül. Gondalodé *Markalf* hogy fel-kaptam ezen tanáttal? Koránt sem! Meg-halja a' Grófné, hogy azt az Urfit, kit leginkább szeretett Katonának jóvaslom s. t. Te at-

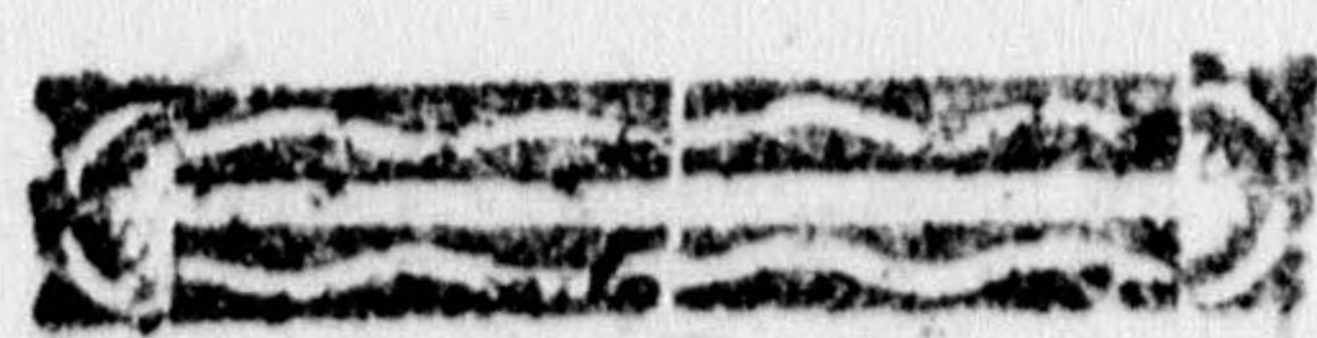
között Czigány! te gaz ember! te édes anya kefe-
 rítő! azt a' kedves fiamat adnámé. én idegen Or-
 szágra azért katonaságot tanulni adni, hogy soha
 se lássam! hogy az ellenfél le-vágja — Miért ta-
 nittatnám én a' Fiamat Papnak! hiszem ő Gróf —
 ő meg-él azon kívül-is. Ki nem tudnám neked
 mondani mitfoda metskot vive véghez a' Grófném
 rajtam — azért — halgass Zamántz jobb te-néked
 — ezt gondolám magamban. — Idővel fel-növé-
 nek az ifjú Grófak, kettő meg házasodék 's három
 részre oszlék a' Jozság; kettő katona leve, midőn
 már röviden jött a' Költség — edgyik Hadnagy lett;
 de mint hogy örökké othon nyulászott és a' Rege-
 mentnél igen keveset ült, 's akkor-is meg-adosa-
 dott, Quietáltatta az Obester; haza jött, meg-há-
 zasodott, és már most 4 felé oszlott a' jozság; a'
 másik Kapitánnyá lett; de minthogy a' hadi tudó-
 mányt nem tanulta, annak maradott. Egykor hal-
 lom, hogy az én Grófom Regementjébe egy Do-
 bosból lett Frantzia Obestert tette nek Generálisá —
 más a' Hazában a' Pöspök — edgyik Ursiból se lett
 Tanátsos — 5-felé oszlott a' jozság — roszszúl foly
 a' gazdág. Mit nem tsinál nálunk a' hibás édes-
 anyai szeretet. —

Markalf: „Barátom Zamántz! sok egy Czigány-
 tól — egy tudatlan Udvari Bolondtól a' mit-be-
 széllettél, hogy tanátsoddal semmire sem mehettél,
 én arról nem tehetek; már én a' Salamon Udvará-
 ban hasznasobb Bolond voltam; mert noha ő leg-
 böltsebb Fejedelem vólt is, tanítottam. — Itt már
 tovább beszéllett vólna Markalf, de egy ujfág levél
 érkezvén a' felső világról ezeket olvasá belőle:

A' Felséges Tsászárnak állapotjáról és egélsé-
 géről semmi bizonyost nem tudunk. Ha ma nagyon
 roszszúl van, holnap megint könnyebbedett álla-
 pottal lenni mondatik. — Azok a' Toskánából jött
 szekerek, mellyekről azt irtuk vala a' napokban,
 hogy a' nagy Hertzeg' készülteivel érkeztenek vala
 Bétsbe, az *Ersébeth* Hertzeg Alsözönynak hoztanak
 hólmii szülésre tartazó készülteket és fejer ruhákat,
 mel-

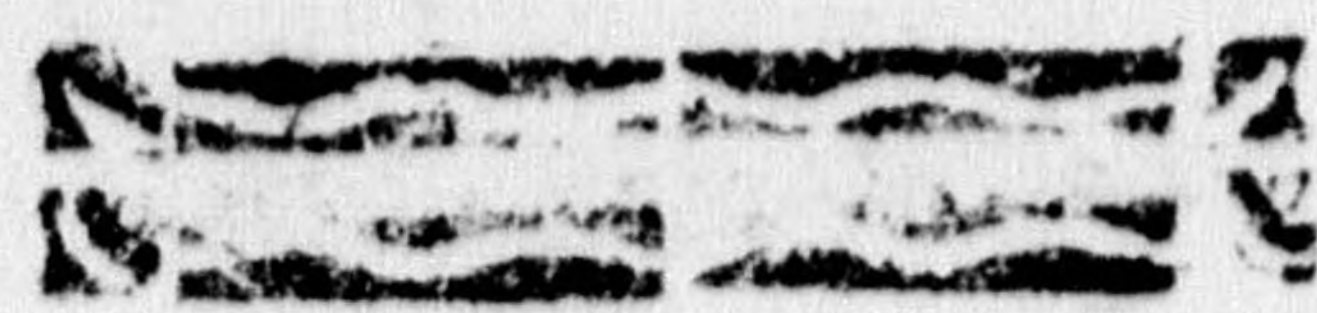
mellyekbe a' várandó kiss Hertzeg vagy Hertzeg
Aszfzony fog póláltatni; de a' közönséges Bétsi hi-
rek szerint, a' *Toskánai* nagy Hertzeg *Leopold*, a'
Koloniai Papi Fejedelem *Maximilián* és *Kristina* Her-
tzeg Aszfzony várának mind a' három Bétsbe ;
a' minthogy azon Ur, ki *Toskánából* azon 2 szeke-
reken hozott készületeket Bétsbe kísérte, azonnal
Kurirúl vissza küldöttetett, — Hazánk' édes Attya
Hertzeg *Kaunitz*, kinek ő Felsége most a' Státusok
Kormányát egészen által ajánlotta, igen frissen
vagyon ; noha ez előtt nem sokkal bádgyadozik
vala egészségében — Feldmarfal *B. Laudon*, kinek
ő Felsége a' hadi-dolgokra nézve hasonló kormányt
mondatik kezébe ajánlottnak lenni, némely Tudósi-
tások-szerint bádgyadozó egészségben vagyon ; de a'
nyavallya terhesnek és veszedelmesnek lenni nem
tartatik. Nemzetünknek ezen 2 szives kadvellője ül
hát most a' Kormány kettős evező rúdján, és az
ő Felsége titkos Kantzelláriája is Hertz. *Kaunitz*hoz
költözött által. Egek ! légyetek e' két oszlop mel-
lett. — Nem írjuk ujságúl — már tudják minden
Érd. Olvasóink, hogy ő Felsége a' N. Magyar Stá-
tusoknak kéréseiket meg-halgatván, addig is, míg
Ország-gyűlése tartatnék, minden eddig tett rende-
léseitől kegyelmesen el-állott, és tsak tsupán 3 ren-
deléseit kívánta magának meg-tartani. t. i. a' Fele-
baráti-türedelemről, a' jobbágyokról való bánásról,
és a' Papi dolgok el-intézéséről való rendelést. Az
ő Felsége kegyelmes és változhatatlan ajánlásának
tsalhatatlan ereje-szerint, a' következő *Május*-
nak első napján fognak a' Nemes Vármegyék az ő
előbbeni lábokra helyre állani, valamint meg-ból-
dogúlt Kegyelmes édes Anyánk' *Mária Thorefia* ide-
jében valának. — A' Korona pedig minden órán
indúl Bétsből Budára. — Egész meg elégedéssel né-
zi Europa, az előtte mindenkor Bétsben volt Ma-
gyar Nemzetnek *II dik Josef* által lett olly meg-vi-
gasztaltatását ; a' millyennek más Tartományok,
sok vér-ontások és lármás tanakodások után-is, vagy
éppen nem ; vagy igen sokára lehetnek részesei : de
várja

várja más részről fel-emelt fővel, hogy most-is tanúja lehessen, ennek a' maga Királyát betsülni, és szeretni tudó Nemzetnek, mostani Fejedelme erántis meg-bizonyítandó tartozott kálá-adó hivségének. — E' hát a' leg-nagyobb ujság, hogy *Laudon* minden tábori környülállásokban fő Kormányazó — *Hertzeg Kaunitz* pedig a' Státusnak külső és belső fő evezője. — Az egész Tsászári táborban esett féslés 80-ezer ujj Réklutákkal ugy bé-földoztatott, hogy már minden sergek megint tellyesek.

A' Muszka Tsászárnénak egy Kurirját mondják Bétsben jártnak lenni, ki ő Felségének azt a' hirt hozta volna, hogy *II-dik Katharina* 60-ezer *Kozákokat* és *Kalmukakat* fogna addig-is a' Lengyel szélekre küldeni, mig a' rendes sergek ide meg-érkezhetnének. — Ujra azt akarják némellyek erősíteni, hogy a' békeiség-gyűlése *Jász* várofsában már el-kezdődött, és minden órán békeiséget hallanánk; de hogy a' Porta és az ő Keresztény Fejedelem Barátyi *Khotzimot* és más el-foglalt helyeket megint visszra akarnának néki szerezni, azt erősítik — és így a' Békeiség az idén bajoson áll talpra — 's ha háborura kerül az idén a' per, edgyik felől a' Porta, Pruszsus, Lengyel, Anglus, Hollandus, Svéd, Szakfonia — más-felől pedig Austria, Oroszország, Spanyol-ország, Sárdinia — talám Genéva ország is és a' Német-országi Sergeknek némely részek fognának ezen ideji háboruban megjelenni — melyből gondolhatni, hogy ha a' békeiség meg-nem léfzen, mely zavarodásra való fellegek keringenek Európának feje felett. — Frantzia-országnak lehet attól tartani, ne hogy Anglia, Hollándiával és Prusziával edgyesülve Brabántzián keresztül egy Párisba vivő hidat készítsen. — Akár mint legyen a' dolog, nagyok és terhesek a' környülállások. — Ezek azok a' békeiségre bé-adott elől-járó punktumok, mellyeket némely Német Levelekből nem azért iktatunk ide, mintha azok bizonyosok vólnának, hanem azért, hogy mások felettünk bõltsekedni ne láttassanak — 's ha szinte igazak nem vólnának.

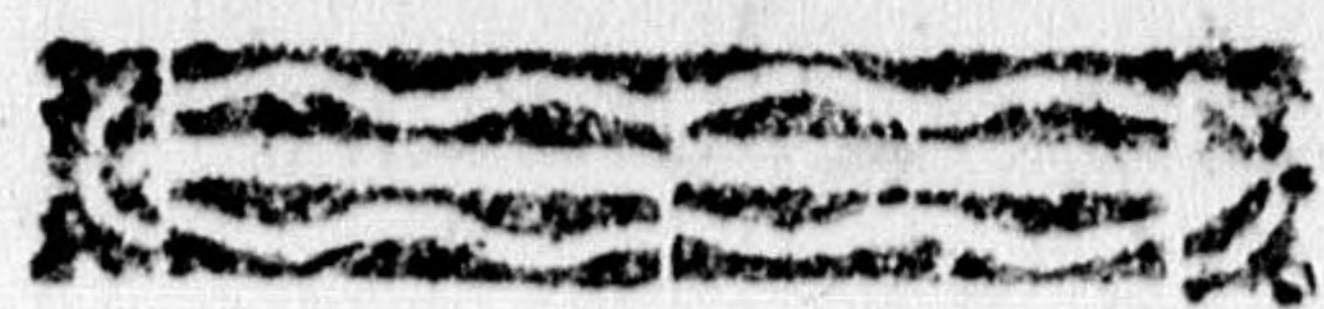
nának-is, nem lehetetlenek. — A' Duna, Száva és Verbáska fognak lenni a' Török' és Auszriai Udvar' határai. És így Auszriáé leszén Török Kroácia, Oláh országgal, a' Szeréth vize mellett fekvő Moldovával és a' Khotzimi vidékkel (Rájával) edgyütt. — Az Udvaré fog lenni Moldovának több része Orosz, Belsarábia és az Oszakovi Tatár-ország. — A' Törökök el-hánnyák a' töllök által-adándó erősségeket, Brailát és Orsovát ki-vévén. — A' megnevezett folyó-vizeken való hajókázás közönségesé leszén. — Az három Tsászári Udvarok között fog egy kereskedő-edgyezés fel-állani a' fekete' tengerre nézve, abból minden más Udvarok ki-rekesztetvén — Közönségesen úgy hiszik, hogy a' Török Diván mind ezen fel-tételeket örömeft el-fogná fogadni, annyival-is inkább, minthogy ezek-szerint kevés Török-tartományt veszt, és a' nép, mely tsak templomot tellyességgel vesztetni nem akar, hamarább el-fog halgatni. — Ha tsak ugyan tsatára kerül a' dolog, azt hiszik némellyek, hogy Spanyol-ország és Portugallia annyi pénzt fog adni Auszriának, valamennyi tsak kívántatik. — Noha a' Törökök a' minapi probájokkal, midön az Orsovaiaknak eledelt vinni szándékoztak, a' mi embereinkben úgy mondván, majd semmi kárt nem tette nek: ugyan tsak egy nem egészen bizonyos tudósítás-szerint nevezetes kárt okoztanak még is, minthogy egy Magazinunkat elégették, melyben a' Kládova kerületéhez tartozó helységekből 100-ezer portzio széna, 100-ezer mérő zab és árpa, és 20-ezer veder bor vala öszve-gyűjtetve. — Ezen tudósítás-szerint, ha első Mártziusig Orsova meg nem vétetődnek, Feldmarsal *Laudon* parantsolatjából Gládovánál 10 Batalion gyalogok, és 8 Osztály lovasok, Suppáneknél pedig 8 Batalion gyalogok, és 6 Osztály lovasok fognak Táborba szállani: sőt úgy jönnek a' tudósítások, hogy a' Törököknek magok vifelete, az említett időnél idejébben való mozdulásokat fog okozni, 's már rész-szerint okozott is a' mi népünk között. — Az a' hir is futamodott, hogy

hogy ezen hónapnak 15-dikén Khotzimból az őri-
zeten lévő népnek egy része ki-fogna menni, de
hová, az még nem tudatik, és hogy Guberniumbé-
li Tanácsos és Kerületbéli Kapitány *Bekk* Ur, Gen.
G. *Kantotól*, a' Rajának vagy Vidéknek igazgató-
sát által fogná venni. — A' Közönséges hír-is, e-
zen Khotzim várát téfzi, a' békeféség helyre nem ál-
hatása egy okának; minthogy a' Törökök 's az ő
frigyefsei ezen Várat semmi módon más kézre bo-
tsáttani nem akarják.

Hazánkbeli elegyes Tudósítások.

Sok elztendöktől fogva ez az örvendetesebb
fársáng Hazánkban, azt írja nekünk egy útaxó Ha-
zafi. A' Vármegyék-gyűléseiben a' Tízta Magyar
nyelven kívül semmi más idegen nyelvet nem le-
het vala hallani — sőt a' tsupa Toth-Vármegyék-
ről az iratik, hogy azt ígérték volna, hogy elzten-
dő alatt minnyájon meg-tanulnának magyarul, ha
a' közönséges dolgoknak folyomatjok anyai nyel-
ven találna lenni. — Iíznak és örvendeznek a' mi
Hazánkfiái mind a' 2 Magyar Hazában. — Erdély-
ben Gróf *Toratzkay* 'Sigmund Ur igen frissen vala
Pál napján, nagy vendégséget tartá, és vigadnak
vala — azonban a' nevezett Grófnak hirtelen nya-
vallyája érkezvén, más nap már halva vala; mely
halálról várjuk a' bővebb tudósítást. Erdélyből, u-
gyan ezen Levélben azt írják, hogy itt a' Német
Köntöst minnyájon el-hányták. — Azt tudjuk Béts-
ben, hogy a' Magyar Szabóknak 50 elztendöktől
fogva annyi munkájok nem vólt, mint most; a'
leg-nagyobb Gavallérjaink is Magyar Köntöst készít-
tetnek. Magyar Köntösben vala a' napokban az
ifjú Gróf *Károly* Hertzeg *Kaunitznál* ebéden; ma-
ga mellé ültette a' Hertzeg ezen ifjú Magyar Ga-
vallért, és vállait meg-veregetvén azt mondá: ne
vefse el kedves Grófom a' maga Nemzete Ruháját
— ez az én szemeim előtt a' leg-kedvefőbb öltö-
zet. s. t.

Halas 4-dik Febr. — „Egy jó Nemzetségből való betsületes ember az egész nyáron sílődő betegségbe lévén, magát ahoz tudó érdemes orvosokkal gyógyította, de az orvosságok néki semmit sem használtak, minthogy Magyar lévén talám nem is leg-jobban élt velek. Történik azonban, hogy egy étzaka azt álmódja, hogy ha ő Tokai bort inna, ezen nyavalyájából szerentsésen ki-gyógyulna. Kapja hát más nap mingyárt vész vagy három butykos Tokai bort, ezzel approdonként élvén, nyavallyájából szerentsésen ki gyógyult, 's már most olyan egészséges mint akár ki. Egy valaki hát ezen áldott orvosságnak ditséretére, különösen pedig ezen meggyógyult jó Attyafiának maga mulatóságára, ezen Atyafiságos szeretettel és barátsággal tellyes versetskéket kézfizette:

Aldott Tokai bor, be jó vagy, 's jó valál,

Hogy tsak szagadtól-is elszaladt az halál.
Mert egy beteg téged, mihelyt kezdett inni

Meg-gyógyult, noha már ki akarták vinni.
Pedig tsak keveset ivott ám belölled,

Minthogy az erszénnye mindég félt te-tölled.
Istenek itala halhatatlan Nectár

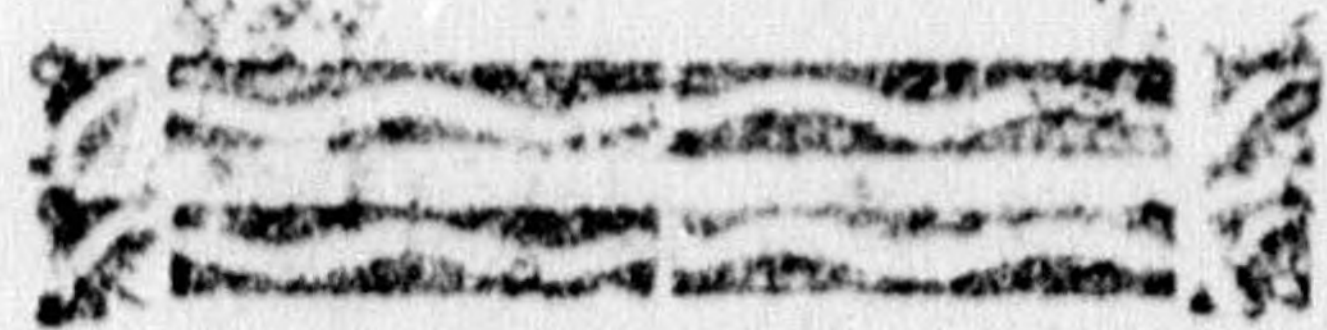
A' holott, te termesz, áldott az a' határ.
Bár tsak az Halasi homokok között-is

Fokadna olly forrás, ha több nem tsak őt-is;
Honnét ez orvosság folyna mint a' Tisza

A' mélynek a' vizét, fok ember, 's hal iszfza.
Sok beteg el-menne ennek a' partyára,

Teli szivná magát Piótza módjára.
Örömébe ofztán dúdolná ezeket

Az ide le irott két sorú Verseket.

Utolsó Jegyzések.

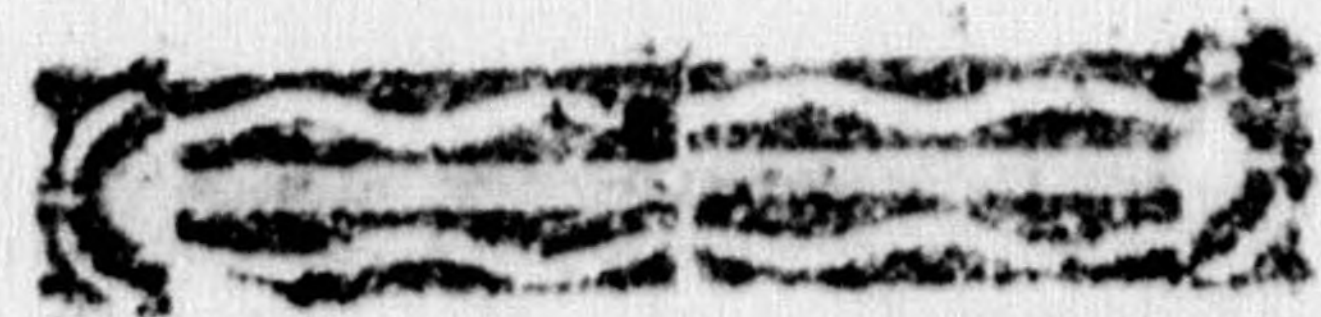
Minthogy a' fő Hertzeg Asszony *Ersébeth* minden órán szüendő, a' fellyebb meg-irt nagy Vendégeket is minden órán várjuk Bétsbe, és Papi Fejedelem H. *Maximilián* léfzen a' ki a' születendő Tsetsemöt meg-fogja Keresztelni. — Báró *Perényi* vészi jövendőbéli hités Társúl a' Gróf *Pálfi János* Ur ő Nagysága Testvérét. —

Következendő Generálisok kaptanak Regementet. — A' Tsászár könnyü Lovas-fergét adták F. M. L. *Harrachnak.* — A' *Harrach* vasálsit *Vallisnak.* — A' *Paliavicéni* gyalogjait *Húffnak.* — A' *Volfenbüt-telét* *Kheulnak.* — A' *Fábrisét* *Daltonnak.* — A' *Langloisét* G. M. *Jordisnak.* — *Quarint*, az ő Felsége Test-orvofsát ő Felsége minden *Taxa* fizetés nélkül Báróvá tenni méltóztatta. —

Ki-hirdettetése az ő Felsége' minden Magyar-országban lévő Státus jofszágainak el adatása iránt tétett, Felséges Rendeléseinek. — Hogy a' Státusnak sok örökségei, mellyek különös gond-vifelés által, azoknak sokoságok miatt okoztatott réájok való nem vigyázhatás miatt, nem igazgattathatnak, olyan kezekre bocsátásának, kiknek esméretes, a' dolgokban jártas és egy bizonyos nyereségtől ingereltetett munkás szorgalmatofságoktól a Státus az Ország' mivelésére nézve, egy olyan virágzó nevedést várhat, melyre ezen nagyobbára termékeny

és áldott Ország-földgye alkalmas kegyelmesen rendelte ő Felsége, a' Státus örökségeit 's egyébféle tulajdon vagyont Magyar-országban közönségesen, nem tsak áruba botsáttani, és azoknak egy részit vagy ugy nevezett részekre és Nemes-darabokra (Selsiokra) el-olztva, egészfzen el-adva, a' több részeket dig vagy örökös használás képpen vagy pedig 6 elztendőtől fogva 30-ig való árendában, kotya-vetyére erefzteni; hanem tettzett ő Felségének, a' fellyebb nevezett külömbb-külombb-féle el-adások ne-meihez tulajdon fel tételeket határozatni, egy ezen Rendeléshez ragasztatott irásban; és mindenik Országban ezen vásárt igazgató különös hivatalt rendelni. — Minthogy pedig a' Magyar Státus örökségei, fokaságok miatt, mind egyszeriben áruba nem botsáttathatnak: erre nézve ki-fog idejében a' közönséges Ujság-Levelekben hirdettetni, hogy valamely meg-határozott időben, mitsoda örökségek adatnak-el, mellyik Adminiftrátorság alá tartoznak, mellyik Vármegyében vagynak; hogy mind azok, kik az el-adatándó jószágokból valamit, vagy megvéve, vagy örökösön való, vagy bizonyos meg-határozott ideig tartó árendára, magokévé akarnak tenni, idejében a' kotya-vetyére határoztatott helyen meg-jelenhelsenek, igéreteket meg-tehelsenek, az egészfzen el-adásra vagy árendára fel-tett betsüt, é az örökségeknek le-irattatását valamint a' Difr. Kamara igazgató széknél, ugy a' Magyar-orzági Királyi Hely-tartó Tanátsnál és az Erdélyi Magyar Kantzelláriánál által-láthassák. — Ha olyan illendő vásáros tanálná magát elő-adni, ké azon jószágok.

gokból kívánna vásárolni, mellyek a' közönséges kotyavetyére még ki nem téttenek, tehát fognak ilyenek-is áruba botsáttatni, hanem ha valami fontos okok által akadályoztatnék-meg az. — Még az is adatik tudtára mindeneknek, hogy mivel mint már meg-mondatott, valamint az idő ugy az hely is, a' mikor, és az hol az örökségeknek el-adatása fog tartatni, a' közönséges Ujság-levelekben hirdettetik-ki, hogy a' meg-határozott időn és helyen minden örökösön venni vagy árendálni kívánók, ígéreték' tételére meg-jelenhessenek: tehát az a' ki a' kotyavetyén a' valóságos le-ütéskor vagy le-dobolásnak szempillantásában többet ígért, az örökségnek birásában meg-marad, és az után semmi ajánlásnak, ha az tetzhető-képpen nagyobb lenne is, helye nem lész, és el-nem fogadtatik; minthogy a' Felséges Rendelés-szerint, a' kotyavetye, a' le-ütés vagy le-doboltatás által, tökéletesen el-végeztetnek tartatik. — Továbbá, ezen kotyavetyére csak olyan vásárosok botsáttatnak, kik meg-tudják mutatni, hogy vagy mingyárt kész pénz, vagy zálog (Cautio) vagy bizonyos kezes által, eleget tehetnek. Buda 23. December 1789.